

Jaarplan en begroting 2025

1. MISSIE, VISIE EN STRATEGIE	3
2. VERENIGING	6
Leden en partners	6
Bestuur en organisatie	7
3. JAARPLAN 2025	8
Programma Duurzame Zuivelketen	8
Diergezondheid & Dierenwelzijn	8
Biodiversiteit & Klimaat	9
Onderzoek & Innovatie	9
Data & Instrumenten	11
Voedselveiligheid & Kwaliteit	11
Export	12
Educatie jongeren	13
Nederlandse zuivelnoteringen & Marktinformatie	14
NNC-IDF & Normalisatie	14
Veiligheid op het boerenerf	15
Verdienvermogen	15
4. BEGROTING 2025	16
5. TOELICHTING BEGROTING 2025	18
DETAILINFORMATIE BEGROTING 2025	20

Het jaarplan en de begroting 2025 zijn vastgesteld door de Algemene Vergadering van ZuivelNL op 10 december 2024.

1. Missie, visie en strategie

ZUIVELNL: MET VISIE SAMEN VOOR DE SECTOR DE JUISTE DINGEN DOEN

ZuivelNL zet zich in voor de versterking van de zuivelsector met een duidelijke visie op samenwerking. Dit komt tot uiting in een strategie die de werkwijze bepaalt en de keuze van de thema's waarop ZuivelNL actief is. Voor deze thema's voert ZuivelNL activiteiten uit en beheert zij instrumenten waar melkveehouders en zuivelverwerkers gebruik van maken.

MISSIE

Het versterken van de Nederlandse zuivelketen met respect voor mens, dier, milieu en maatschappij. Als brancheorganisatie het overleg tussen belangenorganisaties van melkveehouders en de zuivelondernemingen faciliteren en met gezamenlijke initiatieven toegevoegde waarde creëren.

VISIE

Melkveehouders en zuivelondernemingen werken dagelijks aan het toekomstbestendig houden van hun bedrijf en de gezamenlijke keten. Zij spelen voortdurend in op wensen en eisen van de samenleving. Met de samenwerking in ZuivelNL werkt de sector aan een duurzame zuivelketen waarin hoogwaardige voeding wordt geproduceerd.

STRATEGIE EN WERKWIJZE

ZuivelNL bereikt haar doelen door dagelijks met enthousiasme en professionaliteit samen te werken met melkveehouders, zuivelondernemingen, gelieerde organisaties van (inter)nationale handelsondernemingen, dierenartsen, veevoederleveranciers en door een open dialoog te onderhouden met overheden en maatschappelijke organisaties.

ZuivelNL zal praktisch, transparant en zichtbaar opereren, samenwerking optimaal faciliteren, onderzoek en innovatie stimuleren en ontwikkelde instrumenten en data met grote zorg beheren.

TOEKOMSTBESTENDIGE SECTOR

ZuivelNL is het collectieve instrument van de belangrijkste partijen binnen de Nederlandse zuivelsector om samen te werken aan de toekomstbestendigheid van die sector. Toekomstbestendig betekent daarbij:

- Voldoende inkomen op het boeren erf en in de fabriek.
- Verantwoord gebruik van natuurlijke hulpmiddelen en grondstoffen.
- Een respectvolle omgang met mens en dier.

Zo kan de zuivelsector haar waardevolle bijdrage aan de maatschappij leveren, als bron van hoogwaardig voedsel.

WENDBARE ORGANISATIE

Om dit te realiseren opereert ZuivelNL als een wendbare organisatie, zich ervan bewust dat de toekomst van de sector niet in beton gegoten is. Deze krijgt immers gestalte binnen een continu bewegende bandbreedte, waarbinnen consumenten (markt), burgers (maatschappij), overheid én sectorpartijen zich bewegen. In dit dynamische proces wil ZuivelNL datgene doen wat meerwaarde oplevert voor de zuivelsector in het algemeen en voor haar leden en hun (ondernemers)achterban in het bijzonder.

INNOVATIEVE OPLOSSINGEN

Toekomstgericht en verantwoord ondernemen binnen melkveehouderij en zuivelindustrie vraagt om nieuwe kennis en innovatieve oplossingen. Daarom steekt ZuivelNL geld in onderzoek en innovatie op thema's als rendementverbetering en milieu- en klimaatgerichte oplossingen. Waar mogelijk wordt hierbij via Publiek-Private Samenwerking (PPS) ook overheidsgeld ingezet, zodat meer kan worden bereikt met minder of hetzelfde ledengeld.

DUURZAME ONTWIKKELING

De Nederlandse zuivelsector is zich bewust van haar verantwoordelijkheid naar de maatschappij om zich op een duurzame manier te ontwikkelen. Daarom werd al in 2011 het programma Duurzame Zuivelketen gestart. Daarin wordt door melkveehoudersorganisaties en zuivelindustrie samengewerkt om gezamenlijke duurzaamheidsdoelen te realiseren.

KringloopWijzer

Het door ZuivelNL ontwikkelde en beheerde instrument KringloopWijzer genereert waardevolle, generieke data voor collectief onderzoek alsook bedrijfsspecifieke informatie, die individuele ondernemers kan ondersteunen bij verdere bedrijfs optimalisatie.

Milieu & Klimaat

De leden van ZuivelNL en partner NAJK bundelden in 2022 hun krachten in reactie op de kabinetsplannen rond stikstof, klimaat, water en mest. ZuivelNL faciliteert sindsdien het overleg tussen de belangenorganisaties van melkveehouders en zuivelondernemingen over actuele thema's. Daarbij worden gezamenlijk analyses gemaakt en zo mogelijk gezamenlijk antwoorden geformuleerd op (voorgenomen) overheidsbeleid, die de leden vervolgens kunnen gebruiken voor de lobby.

BEVORDERING VAN GEZONDE VEESTAPEL MET EEN GOED DIERENWELZIJN

Gezonde koeien die een goed en dierwaardig leven leiden vormen de basis voor kwalitatief goede producten en daarmee voor een vitale zuivel-, kalver- en rundvleessector. Dat begint met inzicht hebben en houden in de algemene gezondheidsstatus van de dieren in de (melk)veehouderij. Daarom draagt ZuivelNL bij aan een intensieve monitoring van rundergezondheid.

Ook wordt in samenwerking met de kalver- en rundvleessectoren gewerkt aan dierziektebestrijding. De landelijke aanpak van de virusziekten IBR en BVD is hiervan een voorbeeld. Deze is gericht op het uiteindelijk verkrijgen van een landelijke vrij-status, wat goed is voor de gezondheid en het welzijn van de rundveestapel en ook de internationale (handels)positie van Nederland versterkt. ZuivelNL staat als convenantpartner van het Diergezondheidsfonds bovendien garant voor € 1,6 miljoen bij de bestrijding van besmettelijke dierziekten.

Met KoeMonitor hebben melkveehouders en zuivelondernemingen via ZuivelNL samen een kosteneffectief instrument om aan te tonen dat ze voldoen aan EU-regelgeving voor:

- Voedselveiligheid
- Diergezondheid
- Dierenwelzijn

Via de databank MediRund wordt antibioticumgebruik vastgelegd en verantwoord medicijngebruik aantoonbaar.

BORGING VAN KETENVEILIGHEID EN -KWALITEIT

Nederlandse zuivel staat sinds jaar en dag garant voor veilige en gezonde melk en melkproducten. ZuivelNL investeert daarom ook in voedselveiligheid door de keten heen. Monitoring helpt het vroegtijdig signaleren van risico's om zo nodig maatregelen te kunnen treffen. Onderzoek voedselveiligheid en productkwaliteit geeft inzicht in de (mogelijke) impact van nieuwe ontwikkelingen in en om de sector (contaminanten, additieven, werkwijzen, technologie).

De hoge productkwaliteit en het daarmee verbonden sterke kwaliteitsimago van Nederlandse zuivel blijft op deze manier streng bewaakt.

INTERNATIONALE AFZETONDERSTEUNING

Dat kwaliteitsstempel is van grote waarde voor de afzet van Nederlandse melk- en zuivelproducten, die voor een belangrijk deel plaatsvindt in het (nabije) buitenland.

Om die reden heeft de Nederlandse zuivelsector belang bij

een sterk internationaal netwerk en goede handelsbetrekkingen. ZuivelNL zet daarom ook in op het collectief ondersteunen van markttoegang voor het Nederlandse zuivelbedrijfsleven in landen buiten de EU. ZuivelNL is aanspreekpunt voor overheid en bedrijfsleven bij:

- (Veterinaire) handelsvraagstukken.
- Volgen van de relevante regelgeving in belangrijke bestemmingslanden.
- Organiseren van internationale inspecties in Nederland voor zuivel afnemende landen.

INTERNATIONALE NETWERKBEVORDERING

Om een goede infrastructuur voor internationale handel te bevorderen investeert ZuivelNL bovendien in normalisatiewerk op het terrein van analysemethoden van melk- en zuivelproducten. Hierdoor is de inbreng van Nederlandse experts op dit terrein in internationale circuits van ISO-IDF en CEN via een nationale NEN Normcommissie geborgd. Daarbij hebben internationale commissie secretariaten van ISO en CEN bij de NEN een Nederlandse basis, wat een strategisch voordeel biedt. ZuivelNL is daarnaast actief lid van de International Dairy Federation (IDF), om de traditioneel goede positie van de Nederlandse zuivelsector in dit mondiale kennisnetwerk te blijven bevorderen.

MAATSCHAPPELIJKE VERBINDING

Met het oog op eigen beleidsvorming, voldoende maatschappelijk draagvlak en rapportageverplichtingen vanuit de overheid in het kader van Brusselse regelgeving, heeft de Nederlandse zuivelsector belang bij goede informatie over de sector en de zuivelmarkt. Daarom publiceert ZuivelNL zuivelstatistieken en faciliteert zij de overheidscommissie die wekelijks de officiële Nederlandse zuivelnoteringen vaststelt. Deze geldt als indicator voor de marktontwikkeling.

Daarnaast investeert ZuivelNL in educatie met lesmateriaal en boerderijbezoeken voor leerlingen van basisscholen en het vmbo. Het op die manier stimuleren van de verbinding met de maatschappij en het begrip van zuivelproductie bij jongeren is van toenemend belang, om vervreemding van de oorsprong van ons voedsel en van hen die het produceren te voorkomen.

VERANTWOORD EN TRANSPARANT DATABEHEER

Data spelen ook binnen de zuivelsector een erg belangrijke rol. Op verzoek van de leden heeft ZuivelNL daarin verantwoordelijkheid genomen, door het ontwikkelen van sectorinstrumenten en het beheer van de bijbehorende data. Zorgvuldigheid in de omgang met data en transparantie staan daarbij centraal.

2. Vereniging

LEDEN EN PARTNERS

De Vereniging ZuivelNL is op 7 januari 2014 opgericht door LTO Nederland en de Nederlandse Zuivel Organisatie (NZO) als vereniging van belangenbehartigende organisaties voor melkveehouderij en zuivelindustrie. In datzelfde jaar is ook de Nederlandse Melkveehouders Vakbond (NMV) toegetreden als lid. In 2022 werd de Dutch Dairy Board (DDB) lid en het Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt (NAJK) partner. Daarmee heeft ZuivelNL een brede vertegenwoordiging van melkveehouders en zuivelverwerkers.

LEDEN

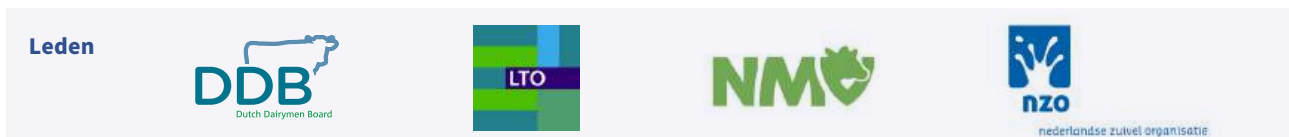
Het lidmaatschap van ZuivelNL staat open voor organisaties van melkveehouders en zuivelondernemingen die algemene belangenbehartiging van de zuivelsector als doel hebben en die voldoende representatief zijn voor de sector die zij vertegenwoordigen.

Melkveehouderij	Dutch Dairy Board (DDB) LTO Nederland (LTO) Nederlandse Melkveehouders Vakbond (NMV)
Zuivelindustrie	Nederlandse Zuivel Organisatie (NZO)

PARTNERS

ZuivelNL kent de mogelijkheid voor partnerschap. Dit staat open voor organisaties die in belangrijke mate actief zijn in of voor de Nederlandse zuivel en die een bijdrage willen leveren aan de doelstellingen van ZuivelNL.

Melkveehouderij	Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt (NAJK) Netwerk GRONDig
Melkgeitenhouderij	Platform Melkgeitenhouderij
Boerderijzuivel	Bond van Boerderij-Zuivelbereiders (BBZ)
Rundveeverbetering	Coöperatie Koninklijke CRV
Kindervoeding	Vereniging van Nederlandse Fabrikanten van Kinder- en Dieetvoedingsmiddelen (VNFKD)
Zuivelhandel	Gemzu
Veehandel, -transport en export fokvee	Vee&Logistiek Nederland
Gras en maïszaden	Plantum

BESTUUR EN ORGANISATIE

BESTUUR

Bestuursleden van ZuivelNL worden benoemd door de Algemene Vergadering op voordracht van de ledenorganisaties (DDB, LTO, NMV en NZO). Bestuurders worden benoemd voor een periode van 2 jaar en zijn direct herbenoembaar voor dezelfde periode.

De samenstelling van het bestuur is per 1 december 2024 als volgt:

Arjan Schimmel	Onafhankelijk voorzitter
Sieta van Keimpema	DDB
Jos Verstraten	LTO
Erwin Wunnekink	LTO
Harmen Endendijk	NMV
Klaas Hokse	NZO
Oscar Meuffels	NZO
Koert Verkerk	NZO

DIRECTIE

Hubert Andela is sinds 1 juni 2021 directeur van ZuivelNL. De directeur is secretaris van het bestuur, niet zijnde lid.

ORGANISATIE

Voor de meeste thema's die in dit jaarplan worden beschreven, is een themagroep actief die het werkprogramma op het betreffende terrein ontwikkelt en begeleidt. In deze themagroepen zitten vertegenwoordigers van de leden en partners van ZuivelNL en eventuele adviseurs.

Het bestuur bewaakt de samenhang en besluit over de financiering.

De werkorganisatie, bestaande uit de directeur en zijn team, vormt het secretariaat van het bestuur, de themagroepen en andere overlegorganen en zorgt voor de dagelijkse (aansturing van de) uitvoering van de diverse activiteiten, programma's en instrumenten van ZuivelNL. Per 1 december 2024 heeft ZuivelNL 18 medewerkers in dienst (circa 15,2 fte).

ACTIVITEITEN

- Diergezondheid & Dierenwelzijn
- Biodiversiteit & Klimaat
- Onderzoek & Innovatie
- Data & Instrumenten
- Voedselveiligheid & Kwaliteit
- Export
- Educatie jongeren
- Nederlandse zuivelnoteringen & Marktinformatie
- NNC-IDF & Normalisatie
- Werkgroepen en dossiers ter ondersteuning van alle themagroepen: Verdienvermogen, Veiligheid op het boerenerf en Communicatie.

Herijking van thema's programma Duurzame Zuivelketen en aanpassing governance ZuivelNL

Naar aanleiding van het besluit van het bestuur en de Algemene Vergadering in juli 2024 over wijzigingen in de governance, is de presentatie van baten en lasten aangepast. Het bestuursbesluit omvat een herijking van de thema's van het programma Duurzame Zuivelketen, een herziening van het organogram en de oprichting van de Verenigingsraad. Het nieuwe organogram en de Verenigingsraad zijn sinds 1 september 2024 van kracht.

3. Jaarplan 2025

PROGRAMMA DUURZAME ZUIVELKETEN

Binnen het ZuivelNL-programma Duurzame Zuivelketen werkt de zuivelsector aan:

- Een integrale aanpak op de thema's diergezondheid & dierenwelzijn, biodiversiteit (inclusief weidegang, water en stikstof) en klimaat.
- Een technisch, wetenschappelijk onderbouwd programma om bedrijven in de sector te ondersteunen bij het werken aan opgaven vanuit maatschappelijke en wettelijke doelen.
- Een programma met uniforme tools, methodieken, rekenregels (framework) en monitoring.

DIERGEZONDHEID & DIERENWELZIJN

KERNDOEL

Gezonde kalveren en koeien, die een goed en dierwaardig leven leiden, vormen de basis van verantwoorde melkproductie. Via ZuivelNL wordt gewerkt aan de doelen:

- Continu verbeteren diergezondheid en dierenwelzijn (via programma Duurzame Zuivelketen).
- Monitoring van rundergezondheid.
- Effectieve bestrijding van dierziekten.
- Aanpak van bedrijfsgebonden dierziekten.
- Verantwoord gebruik van medicijnen.

Daarnaast wordt praktijkonderzoek uitgevoerd. Met behulp van KoeMonitor wordt inzicht verkregen in diergezondheid, voedselveiligheid en dierenwelzijn. Hiermee kunnen melkveehouders en zuivelondernemingen aantonen dat zij voldoen aan de EU-wetgeving.

MIDDELLANGE TERMIJN

ZuivelNL richt zich op het uitvoeren en verder ontwikkelen van initiatieven en hulpmiddelen rond diergezondheid en dierenwelzijn die melkveehouders kunnen helpen hun bedrijfsvoering te optimaliseren. Er wordt geïnvesteerd in

onderzoek dat individuele leden niet zelfstandig kunnen opzetten en waarvan de resultaten ten goede komen aan het boeren erf. Dit versterkt ook de positie van onze leden in gesprekken met de overheid en NGO's.

ACTIVITEITEN 2025

- Voor IBR en BVD werken we in 2025 verder aan realisatie van Algemene Maatregelen van Bestuur en uitfasering van de nu bij ZuivelNL belegde zaken. Het doel is een IBR- en BVD-vrije veehouderij.
- Vanuit het Routeplan Goede zorg voor het kalf werken we aan de daarin benoemde acties, waaronder de kalveropfok van de toekomst en het uitwisselen van gegevens in de keten via het Kalf Volg Systeem (KVS). Het doel is om de zorg voor het kalf te optimaliseren.
- Als de afspraken met de Dierenbescherming over een gezamenlijke aanpak van dierenwelzijn door de leden van ZuivelNL worden onderschreven, kan hier in 2025 een begin mee worden gemaakt. Ook willen we als onderdeel van een totaalaanpak dierenwelzijn in 2025 starten met een meerjarig project om de klauwgezondheid van melkkoeien verder te verbeteren. Winst van een betere klauwgezondheid zit in toename welzijn, verlengde levensduur, goede transportwaardigheid, verbeterde economische resultaten en meer werkplezier voor de melkveehouder.
- Met de monitoring op MRSA en het uitvoeren van verwerpersonderzoek volgen we de ontwikkeling van zoönotische ziekteverwekkers en de mate waarin ze voorkomen.
- Met de MastitisMonitor wordt de klinische mastitisincidentie voor Nederlandse melkveebedrijven jaarlijks bepaald.
- In 2025/2026 wordt op bedrijfsniveau vastgesteld hoe vaak Mortellaro voorkomt. Dit vormt de eerste meting van deze klauwaandoening. Daarnaast wordt, voor het eerst sinds 2013, de mate waarin leverbotinfecties voorkomen bepaald.
- Voor het traject dierwaardige veehouderij coördineren en ondersteunen we de bijdragen vanuit de melkveehouderij.
- In 2025 lopen verschillende activiteiten en projecten door die gericht zijn op dierenwelzijn, zoals het Vertrouwensloket Welzijn Landbouwhuisdieren, de projecten 'Koe bij het kalf' en 'Impact Koe op gezondheid en welzijn kalf', en de haalbaarheidsstudie voor de implementatie Continue WelzijnsMonitor (CWM).

BIODIVERSITEIT & KLIMAAT

KERNDOEL

De Nederlandse melkveehouderij vormt een belangrijk onderdeel van het Nederlandse cultuurlandschap en is gevestigd in een vruchtbare delta. De zuivelketen vormt een sterke sector die hoogwaardig voedsel produceert. Dit biedt een solide basis om verder te werken aan een toekomstbestendige sector die rekening houdt met de grenzen van onze planeet, maar ook zorgdraagt voor het verdienvermogen van de individuele melkveehouders. De sector geeft in ZuivelNL-verband invulling aan de thema's biodiversiteit en klimaat in de gelijknamige themagroep. Dit gebeurt met een wetenschappelijk onderbouwd programma. Als sector zien wij onszelf als essentieel onderdeel van de oplossing voor de opgaven waar Nederland voor staat.

Door de sector zijn diverse instrumenten ontwikkeld (en anno 2024 in beheer bij ZuivelNL) om het behalen van maatschappelijke en wettelijke duurzaamheidsdoelen te ondersteunen en bijdragen van de sector inzichtelijk te maken. KringloopWijzer is een belangrijk voorbeeld.

MIDDELLANGE TERMIJN

De herijking van het ZuivelNL programma Duurzame Zuivelketen, die in de loop van 2024 werd afgerond, leverde naast dierenwelzijn en diergezondheid ook biodiversiteit en klimaat als thema's op. Waarbij het thema biodiversiteit onder andere de subthema's ammoniak en water omvat. Per (sub)thema wordt eind 2024/begin 2025 gedefinieerd waar de sector op wil inzetten en welke activiteiten daarom moeten worden ontplooid.

Voor de begrotingsronde van 2025 is rekening gehouden met de toevoeging van de 2 grote subthema's: ammoniak en water. Hiermee wordt geanticipeerd op de mogelijke ontwikkelkosten.

ACTIVITEITEN 2025

- Uitwerking van de thema's biodiversiteit en klimaat.
- Project 'Versterken biodiversiteit door uitrol KPI's'.
- Convenantsdag en Projectdag Weidegang.
- Financiering van Stichting Weidegang.

ONDERZOEK & INNOVATIE

KERNDOEL

ZuivelNL bundelt de behoefte aan nieuwe kennis en pakt zaken op die het individuele melkveebedrijf overstijgen. Uitgangspunt is praktijkgericht en integraal onderzoek dat nieuwe inzichten en kennis biedt op het gebied van rendement, milieu en klimaat, en maatschappelijke waardering voor melkveehouders oplevert. Onderzoeks- onderwerpen worden door de themagroep getoetst aan deze criteria.

MIDDELLANGE TERMIJN

De onderzoeks- en innovatieprojecten richten zich op de toekomstbestendigheid van de melkveehouderij en hebben meestal een langere termijn focus. Ze sluiten als mogelijk aan bij de kennis- en innovatieagenda van de topsectoren en de overheid. Voorbeelden hiervan zijn de Publiek-Private Samenwerking (PPS) projecten¹:

- Koeien & Kansen
- Toekomstbestendige en Verantwoorde Zuivelsector
- Doorontwikkeling KringloopWijzer

Voor 2025 staan 3 grote PPS-projecten op de begroting van ZuivelNL. Er zijn ook actuele onderzoeksvragen, ontwikkeld in nauwe samenwerking met andere themagroepen, die zich richten op de middellange termijn. Deze komen voort uit programma's van zuivelverwerkers en hun melkveehouders, en gesprekken met de overheid en NGO's. Een voorbeeld hiervan is het project 'Speelgedrag van Nederlandse kalveren op melkveebedrijven'.

Met een uitvraag onder melkveehouders zijn onderzoeks-ideeën verzameld en uitgewerkt tot concrete onderzoeksprojecten. Omdat er altijd meer voorstellen zijn dan financieel haalbaar is, moet de themagroep prioriteiten stellen en keuzes maken.

Sinds 2023 is ZuivelNL namens de melkveehouderij betrokken bij de samenwerking tussen provincies en sectoren, en het regieorgaan van de overheid om emissie-reducerende innovaties te ondersteunen. Deze rol omvat het bieden van ondersteuning bij de inrichting van het traject en de financiering van innovatieve projecten.

¹ Hierbij wordt de financiële bijdrage van ZuivelNL minimaal verdubbeld door aanvullende bijdragen van de overheid en andere partijen.

ACTIVITEITEN 2025

ZuivelNL financiert meerdere onderzoeksprojecten, vooral meerjarige zogenaamde Publiek-Private Samenwerking (PPS) projecten. Hierbij wordt de financiële bijdrage van ZuivelNL minimaal verdubbeld door aanvullende bijdragen van de overheid en andere partijen.

PPS-projecten

- PPS 'Toekomstbestendige en Verantwoorde Zuivelsector'
Deze PPS van ZuivelNL en het ministerie van LVVN richt zich op integrale duurzaamheidsmaatregelen, met behoud van verdienvermogen. Dit gebeurt onder andere via 3 living labs, gericht op:
 - Verantwoorde verlenging levensduur
 - Eiwit van eigen land
 - Kruidenrijk graslandWageningen Economic Research stelt jaarlijks rapportages op om de resultaten van de inspanningen van de sector te monitoren.
- PPS 'Doorontwikkeling KringloopWijzer' De KringloopWijzer wordt sinds 2015 doorontwikkeld via een Publiek-Private Samenwerking (PPS) van ministerie van LVVN, WUR en ZuivelNL. LVVN en ZuivelNL financieren de PPS. Bij een nieuwe PPS voor 2024-2027 komt onder andere de borging van invoergegevens aan bod: 'KringloopWijzer: van managementinformatie naar bijdragen aan belonen en doelsturing'.
- In de PPS 'Melkwegen 2050 - Ontwikkelpaden naar een toekomstbestendige zuivelketen' worden (handelings) perspectieven onderzocht voor melkveehouders met verschillende bedrijfstypen, richting een duurzaam bedrijfsmodel met verdienvermogen. De focus ligt op klimaat, biodiversiteit, dierwaardigheid en diergezondheid.
- Binnen het nu 25-jarige traject Koeien & Kansen is voor 2025 een nieuwe PPS-aanvraag gedaan: 'Koeien & Kansen door sturen met heldere doelen'. Het doel blijft om de resultaten in overheidsbeleid te integreren na praktijktoepassing. In deze PPS testen 17 deelnemende melkveebedrijven het sturen op doelen op milieudoelstellingen voor water, bodem en lucht. Er is aandacht voor de samenhang tussen deze doelen, evenwichtsbemesting en RENURE. Metingen leveren kennis op en ondersteunen innovaties om emissies te verminderen.
- Als vervolg op de PPS 'Ruwvoer, Bodem & Kringlooplandbouw' is voor 2025 de PPS 'Betere ruwvoerteelt op een gezonde bodem, met schoon water en minimale emissies' aangevraagd. Het project richt zich op vraagstukken zoals de afbouw van derogatie en extreme weersomstandigheden. Veld- en scenariostudies verkennen mogelijkheden voor optimale ruwvoerteelt, stikstofbenutting, nitraatuitspoelingsreductie en minder gewasbeschermings-

middelen. Ook wordt gekeken naar bouwplannen voor vlinderbloemigen en hoe de biodiversiteit in teelten kan toenemen, zonder de ruwvoer kwaliteit te verminderen.

- ZuivelNL sluit als in-kind partner aan bij de PPS 'Kosten-effectieve productie RENURE-meststoffen m.b.v. van membraambioreactoren'. In dit project wordt een concept getest voor de centrale verwerking van meststromen op semi-praktijkschaal, met als doel emissiearme meststoftoepassing.

Overig

- Begin 2024 is ZuivelNL gestart met een Kennis op Maat project om de kennis uit de door ZuivelNL gefinancierde onderzoeksopdrachten toegankelijk te maken. Het doel is dat melkveehouders de benodigde kennis op een centrale en praktische plek kunnen vinden, zowel nu als in de toekomst. Dit traject loopt door in 2025 en 2026.
- De Commissie Bemesting Grasland Voedergewassen (CBGV) wordt in 2025 opnieuw ondersteund vanuit ZuivelNL. Deze commissie biedt aan iedereen onafhankelijk bemestingsadvies.
- In de begroting van 2025 is ruimte voor 'onvoorzien onderzoek' om urgente kennisvraagstukken op het boerenerf aan te pakken. De verwachting is dat de melkveesector in 2025 vaker gevraagd zal worden om bij te dragen aan doorbraakinnovaties.

DATA & INSTRUMENTEN

KERNDOEL

ZuivelNL ondersteunt de ondernemers in de zuivelketen met de (door)ontwikkeling, uitvoering en het beheer van instrumenten en de bijbehorende data op het gebied van:

- Diergezondheid
- Dierenwelzijn
- Kringlooplandbouw
- Duurzaamheid

Transparantie en zorgvuldig omgaan met de gegevens van melkveehouders staan hierbij centraal. Dataverzoeken worden afgehandeld volgens het door het bestuur vastgestelde Protocol gegevensverstrekking. Om naleving hiervan te waarborgen, wordt de afhandeling achteraf beoordeeld door een commissie met vertegenwoordigers van melkveehouders en de zuivelindustrie.

MIDDELLANGE TERMIJN

- ZuivelNL is bezig met de ontwikkeling van een dataplatform dat gegevens van de melkveehouder op één centrale plek beheert. Met toestemming van de melkveehouder kunnen deze gegevens worden gebruikt voor verschillende toepassingen, zowel van ZuivelNL zelf als van andere bedrijven. Door gegevens uit dezelfde bron te gebruiken, wordt niet alleen consistentie bevorderd, maar worden ook kosten bespaard die anders nodig zouden zijn om gegevens per afzonderlijk instrument of toepassing te regelen.
- Daarnaast gaat ZuivelNL de mogelijkheden van een tussentijdse KringloopWijzer verder verkennen. Dit hulpmiddel moet gedurende het jaar inzicht bieden in de milieu- en klimaatprestaties op het bedrijf.
- Een ander instrument dat verder kan worden onderzocht is een Beslistool. Dit instrument moet helpen bij het kiezen van duurzaamheidsmaatregelen die passen bij het bedrijf en de voorkeuren van de melkveehouder.

ACTIVITEITEN 2025

- In 2025 werken we samen met 2 nieuwe ICT-partners aan de vervanging van KoeKompas en KoeAlert, onderdelen van KoeMonitor, en MediRund. Bij deze nieuwbouw worden naast gebruiksgemak en optimaal hergebruik van gegevens, ook nieuwe wensen van melkveehouders, de zuivelindustrie en dierenartsen meegenomen.
- De KringloopWijzer versie 2024 heeft een belangrijke stap gezet in het berekenen en zichtbaar maken van bodemkoolstof. In 2025 wordt dit verder verfijnd en wordt het gebruikersgemak verbeterd. Voor het bedrijfsspecifiek berekenen van diverse kengetallen, waaronder de vastlegging van bodemkoolstof, wordt informatie over percelen steeds belangrijker.

- Met de nadruk op beloning voor berekende uitkomsten van de KringloopWijzer is er behoefte aan meer inzicht in de kwaliteit van de ingevoerde gegevens en de waarde van de resultaten. In 2025 wordt gewerkt aan een protocol dat de melkveehouder hierover meer inzicht biedt en, met toestemming van de melkveehouder, kan worden gedeeld met afnemers van resultaten.
- Het werkplan 2025 voor de doorontwikkeling van de KringloopWijzer wordt verder uitgewerkt, waaronder de actualisering van de handreiking BEX (bedrijfsspecifieke excretie). Zo kan de melkveehouder de KringloopWijzer gebruiken bij rapportage aan de overheid.

VOEDSELVEILIGHEID & KWALITEIT

KERNDOEL

De kwaliteit en voedselveiligheid van Nederlandse zuivelproducten lijken vanzelfsprekend, maar er wordt veel inspanning geleverd om deze te waarborgen. De basis voor alle zuivelproducten is boerderijmelk, ook wel rauwe melk genoemd. Boerderijmelk moet voldoen aan wettelijke eisen en ondergaat daarnaast extra analyses binnen het monitoring- en surveyprogramma van de sector. Deze analyses richten zich op het opsporen van chemische contaminanten en schadelijke micro-organismen. Daarnaast is er een onderzoeksprogramma dat mogelijke risico's vroegtijdig signaleert. Wanneer een risico wordt geïdentificeerd, wordt verder onderzoek gedaan en worden zo nodig beheersmaatregelen genomen. Deze proactieve aanpak zorgt voor een vroege opsporing van potentiële problemen. Het onderzoek beperkt zich niet alleen tot boerderijmelk, maar beslaat de hele zuivelketen. Hierbij is aandacht voor aspecten zoals het voer, water, milieucontaminanten, medicatie en eindproducten van de zuivel.

MIDDELLANGE TERMIJN

Uiteraard vormen de analyses van boerderijmelk op contaminanten, waarvoor wettelijke limieten bestaan, de kern van de werkzaamheden. Daarnaast worden de analyses uitgebreid naar andere contaminanten als gevolg van veranderingen in de melkveehouderij. Deze veranderingen kunnen nieuwe risico's met zich meebrengen. Het is daarom verstandig om hierover tijdig inzicht te verkrijgen. Dit betreft niet alleen voedselveiligheid maar ook de productkwaliteit. Zo kan een verandering in het voederregime, zoals de introductie van reststromen als veevoer, leiden tot een andere melksamenstelling. Andere factoren die aandacht verdienen in relatie tot voedselveiligheid en productkwaliteit zijn milieucontaminanten, de effecten van klimaatverandering en veranderende methode van melkveehouderij.

ACTIVITEITEN 2025

- Het monitorings- en surveyprogramma omvat de analyse van boerderijmelk op chemische en microbiologische contaminanten. Dit is een zeer uitgebreid programma waarbij de wettelijk verplichte analyses een belangrijk onderdeel vormen. Daarnaast worden ook veel analyses uitgevoerd op contaminanten en micro-organismen waarvoor geen wettelijke verplichting bestaat.

Dit programma voldoet aan de internationaal geldende regels rond de statistiek en de kans om daadwerkelijk een positief monster te vinden. Voorbeelden van chemische contaminanten zijn residuen van diergeneesmiddelen, milieucontaminanten, schadelijke metabolieten van micro-organismen en residuen van gewasbeschermingsmiddelen. Voorbeelden van micro-organismen zijn pathogene bacteriën maar ook thermofiele sporenvormers die bijvoorbeeld de kaasproductie kunnen verstoren.

- Het onderzoeksprogramma wordt jaarlijks geactualiseerd. Elk jaar wordt bepaald welke onderwerpen extra aandacht nodig hebben. De nadruk ligt op de kwaliteit van melk maar er zijn ook projecten die zich richten op zuivelproducten zoals kaas. Er is speciale aandacht voor de effecten van klimaatverandering en de mogelijke risico's die deze met zich meebrengt voor de melkveehouderij. Klimaatverandering kan leiden tot watertekorten of juist tot vernatting van weidegronden, reden waarom waterkwaliteit een belangrijk onderdeel is van het onderzoeksprogramma. Daarbij wordt onderzoek gedaan naar de beschikbaarheid van drinkwater voor koeien en eventuele contaminanten daarin. Klimaatverandering kan invloed hebben op de ontwikkeling van schimmels op voedergewassen. Schimmels die eerst geen probleem waren, worden steeds noordelijker aangetroffen. Het is belangrijk om inzicht te krijgen in schimmels en mycotoxinen die mogelijk nieuw zijn.

Een ander aandachtspunt zijn de oplossingen, zoals voederadditieven, die worden ontwikkeld om de methaanuitstoot te verminderen. Deze oplossingen mogen de melkkwaliteit niet negatief beïnvloeden. Vernatting en klimaatverandering kunnen ook leiden tot andere dierziekten en mogelijk het gebruik van andere diergeneesmiddelen, waarop dan weer getest moet worden. Een punt van aandacht is het gebruik van reststromen als veevoer of als boxbedekking. Ook hier wordt proactief onderzoek gedaan om mogelijke risico's vroegtijdig te identificeren. Voor alle potentiële risicovolle contaminanten is het belangrijk om te weten of deze in de melk terechtkomen. Dit kan worden onderzocht door melk te analyseren en door onderzoek te doen via modellen die de overdracht van de koe naar de melk voorspellen.

EXPORT

KERNDIEN

De exportkracht van de Nederlandse zuivelsector heeft een waarde van circa € 10 miljard. ZuivelNL draagt bij aan het versterken, behouden en uitbreiden van veterinaire markttoegang gerelateerd aan exportwerkzaamheden van de Nederlandse zuivelsector naar landen buiten de EU. Zij functioneert hierbij als het centrale aanspreekpunt voor zowel bedrijven als overheid bij (veterinaire) vraagstukken.

MIDDELLANGE TERMIJN

- Een snellere afhandeling van vragenlijsten voor markttoegang is een streven van ZuivelNL. Het doel is om bedrijven minder lang te laten wachten op markttoegang. Bedrijven krijgen meer keuzevrijheid doordat we de mogelijkheid bieden om het invullen van de vragenlijsten uit te besteden.
- ZuivelNL richt zich op het signaleren van knelpunten en het informeren van de sector. Het doel is om de handel te versoepelen. Dit bereiken we onder andere door het continu bijhouden van relevante wetgeving. Deze informatie wordt uitgedragen via WTO-notificaties op het platform Export Academy. Over de inhoud wordt gecommuniceerd met overheidsinstanties.
- ZuivelNL werkt samen met andere branches en internationale ketenpartners om een uniforme lijn vanuit Europa richting landen buiten de EU te creëren en handelsbelemmeringen als EU gezamenlijk aan te pakken. Bij het beoordelen van nieuwe certificaten is ZuivelNL kritisch om problemen te voorkomen die ontstaan door gevraagde clausules. Hulpmiddelen worden ontwikkeld en beschikbaar gesteld om de bewijslast rond borging te versoepelen, zoals een notitie over fytosanitaire zaken, borging van de herkomst van melk en een meldingssysteem voor uitbraken van dierziekten binnen de sector.
- ZuivelNL werkt aan praktische oplossingen voor langlopende dossiers, zoals de herkomst van melk en het aanvraagproces. We vestigen de aandacht van de overheid op zowel verplichte als optionele bestemmingen. Door het belang van de zuivelsector bij ambassades en de daar aanwezige LNVN-Raad of -attaches te benadrukken, wordt een sterke inzet voor de sector bereikt.

ACTIVITEITEN 2025

- Faciliteren en coördineren van buitenlandse audits, inclusief begeleiding van bedrijven bij vragenlijsten van landen buiten de EU.
- Begeleiden van (verlenging van) bedrijfsregistraties en herregistraties.
- Bemiddelen bij problemen en vastgelopen exportzendingen.

- Adviseren over nieuwe complexe veterinaire wetgeving en andere relevante regelgeving.
- Fungeren als vraagbaak voor het bedrijfsleven rond de export van zuivelproducten.
- Coördineren van sectorale overleggen en het opstellen van sectorvoorstellen over herkomsttracering.
- Belangenbehartiging tijdens de aanvraagprocedure voor exportcertificering.
- Uitvoeren en analyseren van onderzoek om de bewijslast voor de sector te vergemakkelijken bij exportcertificering.
- De duurzame kenmerken van de Nederlandse zuivelketen onder de aandacht brengen om de positie van Nederland op de wereldmarkt te versterken.
- Aanpakken van importvraagstukken die cruciaal zijn voor de export. De toename van protectionisme draagt bij aan de groeiende complexiteit van deze vraagstukken. Hierbij spelen ook niet-veterinaire kwesties een belangrijke rol.

EDUCATIE JONGEREN

KERNDOEL

Educatie over voedsel en waar het vandaan komt is essentieel voor jongeren. Het legt de basis voor meer aandacht voor duurzame productie en consumptie van voedsel. Wanneer je op jonge leeftijd gezonde eet- en beweggewoonten ontwikkelt, profiteer je daar je hele leven van.

Met het programma Natuurlijk Zuivel! informeert de zuivel-sector leerlingen op basisscholen en het vmbo. Dit gebeurt door boerderijbezoeken en lesmateriaal. Het lesmateriaal en de publieksinformatie kunnen gratis worden aangevraagd via zuivelonline.nl.

MIDDELLANGE TERMIJN

De herkomst van voeding is een steeds belangrijker en populairder onderwerp geworden, zowel in de maatschappij als in het onderwijs. Leerkrachten kiezen vaak voor thema's die niet alleen aansluiten bij actuele onderwerpen, maar ook voldoen aan de verplichte kerndoelen binnen hun lessen. Het lesmateriaal Natuurlijk Zuivel! en de boerderijbezoeken sluiten goed aan bij het curriculum.

In het lesmateriaal komen verschillende onderwerpen aan bod:

- Wat is zuivel eigenlijk?
- Welke weg legt de melk van een koe af?
- Hoe gaan moderne melkveebedrijven om met duurzaamheid, natuur en het welzijn van dieren?
- Naast de herkomst van zuivel gaat het materiaal uitgebreid in op gezonde voeding, verantwoorde keuzes maken en de rol van zuivel binnen de Schijf van Vijf.

Het lesmateriaal is vrij van reclame en zuivelmerken. Bovendien is de voedingskundige inhoud beoordeeld door het Voedingscentrum.

ACTIVITEITEN 2025

- Beschikbaar stellen van lesmateriaal voor:
 - Groep 1 t/m 8 van de basisschool
 - Onderbouw van het vmbo
 - Op de boerderij
- Financiering van boerderijbezoeken voor klassen en samenwerking met 19 regionale partijen die boerderij-educatie aanbieden.
- Vergoeding van de contributie voor melkveehouders die zijn aangesloten bij Boerderijeducatie Nederland.
- Structurele samenwerking met organisaties en initiatieven die het programma ondersteunen, zoals Boerderijeducatie Nederland, Smaaklessen en Smaakmissies en het Voedsleeducatie Platform.
- Uitvoering van het programma Natuurlijk Zuivel! in samenwerking met de NZO via zuivelonline.nl.
- Samenwerking met agrarische partijen om gezamenlijk nieuw lesmateriaal voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs te ontwikkelen.

NEDERLANDSE ZUIVELNOTERINGEN & MARKTINFORMATIE

KERNDOEL

- Uitvoeren secretariaat van de Commissie Officiële Nederlandse Zuivelnoteringen.
- Verzamelen en publiceren van marktinformatie.
- De EDF-ZuivelNL Internationale Melkprijsvergelijking geeft inzicht in de door grote (en regionaal verspreide) Europese zuivelondernemingen maandelijks aan melkveehouders uitbetaalde melkprijzen.

MIDDELLANGE TERMIJN

ZuivelNL zorgt voor het continu verstrekken van tijdige en betrouwbare marktinformatie. Daarbij bewaakt ze de kwaliteit van de Nederlandse zuivelstatistieken die door de overheid worden gepubliceerd. Op deze manier krijgt de Nederlandse zuivelsector op een correcte manier inzicht in de nationale (markt)ontwikkelingen.

ACTIVITEITEN 2025

- Wekelijkse werkzaamheden voor de Commissie Officiële Nederlandse Zuivelnoteringen.
- Periodiek wordt op de website informatie gepubliceerd over de ontwikkelingen op de (mondiale) zuivelmarkt:
 - Maandelijks het Marktbericht Zuivel en het productie- en prijsoverzicht per land.
 - Elk kwartaal Wereld Zuivelhandel Actueel.
 - Jaarlijkse publicatie Zuivel in Cijfers.
 - In samenwerking met het Franse Centre National Interprofessioneel de l'Economie Laitière (Cniel) wordt het jaarlijkse IDF World Dairy Situation Report gepubliceerd.
- Maandelijks opstellen van de EDF-ZuivelNL Internationale Melkprijsvergelijking.

NNC-IDF & NORMALISATIE

KERNDOEL

Het ondersteunen en bevorderen van een goede positie van de Nederlandse zuivelsector in internationale (kennis) netwerken zodat belangen op adequate wijze kunnen worden behartigd. ZuivelNL faciliteert het internationale normalisatiewerk dat de zuivelhandel bevordert en waarborgt.

MIDDELLANGE TERMIJN

Bewaking van de Nederlandse positie in IDF en andere belangrijke kennisnetwerken zoals het normalisatiewerk, zodat de Nederlandse inbreng en invalshoek internationaal van invloed blijft en de Nederlandse sector zijn voordeel kan doen met kennis van relevante ontwikkelingen elders.

ACTIVITEITEN 2025

- Faciliteren van het Nederlands Nationaal Comité (NNC) van de International Dairy Federation (IDF) als interdisciplinair platform.
- Faciliteren van de deelname van Nederlandse experts in IDF-verband en ISO/ CEN en het onderhoud van het NNC-IDF deskundigennetwerk.
- Management van informatiestromen, inclusief Nederlandse input op IDF-consultaties en publicaties.
- Ondersteuning van commissies op nationaal en internationaal niveau en Nederlandse inbreng bij de herziening of ontwikkeling van ISO-IDF standaarden voor zuivelanalyse en monstername.
- Organisatie van de NNC-netwerkactiviteit tijdens IDF World Dairy Summit en vertegenwoordiging van de Nederlandse melkveehouderij aan dit event faciliteren.
- Het verder ontwikkelen van een NNC scriptie-award competitie in samenwerking met het hoger onderwijs en de mogelijkheden verkennen voor de organisatie van een (internationaal) IDF event in de komende jaren.
- Internationale focus IDF-priority projects:
 - Doorontwikkeling van het kennisplatform op het gebied van contaminanten: IDF richtlijnen voor middelen voor reiniging, desinfectie e.a.
 - Voedingsadditieven (uitlijning van bepalingen in zuivelnormen met de Codex General Standard for Food Additives).
 - Schoolmelk als onderdeel van schoolvoedingsprogramma's in duurzame voedselsystemen.
 - Ontwikkeling en onderhoud van IDF-richtlijnen en input voor de Codex Commissie voor Voedsel Hygiëne.

VEILIGHEID OP HET BOERENERF

KERNDOEL

De Nederlandse zuivelsector streeft naar een veilige werkvloer voor melkveehouders, hun familieleden, medewerkers en bezoekers door grotere bewustwording bij melkveehouders. ZuivelNL financiert hiervoor de landelijke campagne BoerVeilig, waarin ervaringen worden gedeeld, bewustwording wordt gecreëerd en tools worden aangeboden.

ACTIVITEITEN 2025

- Organiseren van BoerVeilig-bijeenkomsten en workshops in samenwerking met Stigas deskundigen.
- Verzorgen van gastlessen in het agrarisch onderwijs.
- Faciliteren van de website boerveilig.com.
- Campagne met nieuwsberichten, ervaringsverhalen en gericht gebruik van social media.
- Werken aan partnerschappen, bijvoorbeeld met organisaties voor erfbetreders.
- Uitvoering van effectmeting via vragen over veiligheid die meelopen in de enquête van het jaarlijkse bedrijveninformatienetwerk (BIN) van WEcR.

VERDIENVERMOGEN

Door in heel Nederland dezelfde indicatoren (kpi's) voor duurzaamheidsdoelen te gebruiken en één borgingssysteem, kunnen potentiële nieuwe partijen, zoals provincies, melkveehouders vergoedingen geven zonder extra kosten. In de Publiek-Private Samenwerking (PPS) 'Melkwegen 2050 - Ontwikkelpaden naar een toekomstbestendige zuivelketen' is het verdienen met duurzaamheidsprestaties een belangrijk aandachtspunt.

Tijdens 2 bijeenkomsten, georganiseerd door ZuivelNL en WUR, is de kostprijsopbouw van melkveehouders geanalyseerd. De bedoeling is om in een volgende bijeenkomst te analyseren welke marktmechanismen de financiële resultaten van de zuivelketen bepalen en of, en zo ja hoe, die te beïnvloeden zijn.

In 2024 sprak het bestuur van ZuivelNL de wens uit om bij besluiten over instrumenten en activiteiten van ZuivelNL altijd de eventuele invloed op de kostprijs te becijferen en af te wegen.

ZuivelNL is opgericht door de leden om (alleen) activiteiten te ondernemen die het verdienvermogen van de melkveehouders en zuivelverwerkers verbeteren.

4. Begroting 2025

REKENING VAN BATEN EN LASTEN

€ 1.000 exclusief btw

	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Prognose 2024	Begroting 2025
Baten				
Contributie o.b.v. ontvangen melk van melkveehouders	7.418	7.236	7.262	7.081
Contributie o.b.v. verwerkte melk door zuivelverwerkers	3.372	3.286	3.301	3.218
Bijdrage partners	86	88	88	104
Baten KoeMonitor	1.060	1.053	1.052	1.036
Overig	165	50	176	150
Bijzondere btw baten	3.775	0	154	0
Totaal baten	15.876	11.713	12.033	11.589
Lasten				
Bestuur en vereniging	132	137	133	140
Juridisch- en overig advies	105	102	219	165
Communicatie	58	118	93	168
Personeel en kantoor	2.105	2.422	2.290	2.687
Milieu & Klimaat	352	700	97	250
Subtotaal	2.752	3.479	2.832	3.410
Lasten thema's/activiteiten				
Diergezondheid & Dierenwelzijn	964	1.957	1.119	1.063
Biodiversiteit & Klimaat	509	919	659	553
Onderzoek & Innovatie	835	1.922	1.527	1.201
Data & Instrumenten	1.849	2.112	2.241	2.718
Voedselveiligheid & Kwaliteit	805	1.120	1.079	1.052
Export, Normalisatie	274	308	308	323
Educatie jongeren	362	508	508	562
Marktinformatie	87	113	115	85
NNC-IDF	62	64	64	65
Veiligheid op het boeren erf				101
Verdienvermogen				50
Overige	-10	2	-1	0
Totaal thema's/activiteiten (2025: alleen nieuw begrote activiteiten)	5.737	9.025	7.619	7.773
Totaal lasten (2025: alleen nieuw begrote activiteiten)	8.489	12.504	10.451	11.183

REKENING VAN BATEN EN LASTEN

€ 1.000 exclusief btw

	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Prognose 2024	Begroting 2025
Saldo van baten en lasten (2025: alleen nieuw begrote activiteiten)				406
Lasten 2025 als gevolg van onderzoeksopdrachten begroot in 2024				2.038
Totaalsaldo van baten en lasten	7.387	-792	1.582	-1.632
Waarvan KoeMonitor				
Baten	1.060	1.053	1.052	1.036
Lasten	740	724	714	930
Saldo KoeMonitor	320	329	338	106

5. Toelichting begroting 2025

ALGEMEEN

De begroting voor 2025 houdt rekening met de wijzigingen in de governance vanaf 1 september 2024. De cijfers bij thema's/activiteiten van de prognose 2024, de begroting 2024 en de jaarrekening 2023 zijn hiervoor niet aangepast. KoeMonitor en MediRund zijn in alle cijfers onderdeel van de themagroep Data & Instrumenten.

De lasten Juridisch- en overig advies (voorheen in Bestuur en vereniging) en Communicatie (voorheen in Personeel en kantoor) worden vanaf de begroting 2025 apart opgenomen. Dit is doorgetrokken naar de prognose 2024, de begroting 2024 en de jaarrekening 2023. Bij Communicatie is het communicatiebudget van de activiteit Biodiversiteit & Klimaat toegevoegd.

Net als vorig jaar maakt de begroting onderscheid tussen de lasten die voortkomen uit de begrote nieuwe activiteiten voor 2025, en de lasten die het gevolg zijn van in 2024 begrote onderzoeksopdrachten die doorlopen in 2025. Deze lasten beïnvloeden samen het saldo van baten en lasten voor 2025. De overlopende lasten uit opdrachten 2024 worden gedekt door de Bestemmingsreserve Onderzoeksopdrachten. In de jaarrekening 2023, de begroting 2024 en de prognose 2024 wordt dit onderscheid niet gemaakt.

SALDO VAN BATEN EN LASTEN 2025 EN RESERVERINGEN VOOR MEERJARIG ONDERZOEK

De begrote nieuwe activiteiten resulteren in een positief saldo van baten en lasten van € 406k in 2025. Hierbij moet worden opgemerkt dat zonder KoeMonitor het saldo van baten en lasten uitkomt op € 300k.

De nieuw begrote meerjarige onderzoeksopdrachten 2025, met name de Publiek-Private Samenwerking (PPS) contracten, beïnvloeden niet alleen de rekening van baten en lasten 2025, maar ook de algemene reserve. Dit als gevolg van noodzakelijke reserveringen ten gunste van de Bestemmingsreserve Onderzoeksopdrachten ter dekking van de uitvoeringslasten in 2026 en later. Deze toevoeging ten laste van de algemene reserve bedraagt in 2025 € 2.972k. Het totale bedrag aan begrote nieuwe lasten voor thema's/activiteiten 2025 komt daarmee op € 10,7 miljoen.

€ 2 miljoen aan lasten die voortvloeien uit de onderzoeksopdrachten die overlopen uit 2024 (of eerder), worden gedekt door de Bestemmingsreserve Onderzoeksopdrachten.

CONTRIBUTIE EN OVERIGE BATEN

Voorzien is dat de contributietarieven in 2025 ongewijzigd blijven ten opzichte van 2024:

- Contributie o.b.v. ontvangen melk van melkveehouders: € 0,055 per 100kg.
- Contributie o.b.v. verwerkte melk door zuivelverwerkers: € 0,025 per 100kg.

Naast deze contributie wordt een bijdrage KoeMonitor ontvangen en bijdragen van partners. Bij de baten is rekening gehouden met een ten opzichte van 2024 ongewijzigde licentiebijdrage KoeMonitor van € 76,50 per melkveehouder. De bijdragen van de partners zijn geïndexeerd.

PROGNOSE MELKAANVOER

In 2024 daalt de Nederlandse melkaanvoer naar verwachting met ongeveer 2,1% ten opzichte van 2023, vooral door de impact van het blauwtongvirus en de afbouw van de derogatie. In de komende jaren zal de ontwikkeling van de Nederlandse melkplas onder andere bepaald worden door het beleid dat de overheid voert. Door de installatie van een nieuw kabinet in juli 2024 is het echter onzeker welk beleid precies op welke termijn uitgevoerd wordt.

De nieuwe regering heeft een positievere houding ten opzichte van de agrarische sector. Desondanks moet door de verwachte verdere afbouw van de derogatie rekening worden gehouden met een verdere daling van de melkaanvoer in 2025 (-2,5% ten opzichte van 2024).

LOONKOSTEN EN PRIJSSTIJGINGEN

De begroting voor 2025 houdt rekening met een gemiddelde loonstijging van 4%, waarvan 1% voortvloeit uit de huidige Cao die loopt tot 1 april 2025. Daarnaast is voor de overige lasten een verwachte prijsstijging van gemiddeld 3,6% opgenomen.

LASTEN PERSONEEL EN KANTOOR

Het bestuur besloot op basis van extern advies dat extra inzet nodig is voor (het begeleiden van) de vernieuwing van de IT van de sector-instrumenten waar ZuivelNL verantwoordelijk voor is. Daarom is voorzien dat de formatie in 2025 met 1 fte toeneemt ten opzichte van 2024. Verder stijgen de personeelslasten ten opzichte van de prognose 2024 door invulling van een vacature.

In 2025 wordt meer budget toegewezen aan communicatie, met name voor het faciliteren van melkveehouders bij het vertellen van 'het eigen verhaal' van de sector.

LASTEN MILIEU & KLIMAAT

In de begroting voor 2025 is budget gereserveerd voor onderzoek naar de versnelling van innovaties in stalsystemen binnen de melkveehouderij en het juridisch bruikbaar maken van management-, monitorings- en bedrijfsdata. Dit laatste is bedoeld om melkveehouders in staat te stellen eventuele verantwoording richting overheden te kunnen afleggen, als zij daar zelf voor kiezen (doelsturing). Het voor 2025 begrote bedrag is lager dan voor de voorgaande jaren, omdat de realisatie steeds lager uitviel.

LASTEN 2025 DATA & INSTRUMENTEN VOOR VERVANGING MEDIRUND EN KOEMONITOR

Eind 2024 start de nieuwbouw van een Dataplatform en nieuwe applicaties voor MediRund, KoeAlert en KoeKompas. Verwacht wordt dat de eerste gebruikers het nieuwe systeem vanaf 1 juli 2025 in gebruik nemen. Vanwege de overgang van het oude naar het nieuwe systeem zijn beide systemen tegelijk actief waardoor tijdelijk sprake is van dubbele lasten.

Hogere lasten voor MediRund worden gedekt door de Bestemmingsreserve MediRund. De lasten voor KoeMonitor worden in mindering gebracht op de baten van KoeMonitor. Het resulterende saldo komt ten gunste/ten laste van de Bestemmingsreserve KoeMonitor.

ZIENSWIJZE MEERJARIGE PPS-PROJECTEN

Alle overeenkomsten, inclusief de Publiek-Private Samenwerking contracten (PPS), worden afzonderlijk beoordeeld om te bepalen of sprake is van een subsidie of een verleende opdracht. Voor de begroting van 2025 zijn voorlopig 3 PPS-projecten aangemerkt als onderzoeksopdracht. De financiële consequentie hiervan is dat de lasten niet worden genomen op het moment van toekenning (zoals bij van een onvoorwaardelijke subsidie), maar evenredig met de uitvoering.

De betreffende 3 PPS-projecten zijn:

- PPS 'Koeien & Kansen door sturen met heldere doelen'. De totale verplichting voor dit project bedraagt € 1.618k. De begrote lasten voor 2025 zijn echter € 404k.
- PPS 'Melkwegen 2050 - Ontwikkelpaden naar een toekomstbestendige zuivelketen'. De totale verplichting voor dit project bedraagt € 1.581k. De begrote lasten voor 2025 zijn echter € 341k.
- PPS 'Betere ruwvoerteelt op een gezonde bodem, met schoon water en minimale emissies'. De totale verplichting voor dit project bedraagt € 600k. De begrote lasten voor 2025 zijn echter € 100k.

Het resterende bedrag van de 3 verplichtingen zal worden gereserveerd in de Bestemmingsreserve Onderzoeksopdrachten en ten laste komen van de algemene reserve.

EIGEN VERMOGEN PER 31 DECEMBER 2025

Het eigen vermogen is per 31 december 2025 begroot op € 14,5 miljoen. De begrote algemene reserve bedraagt € 2,2 miljoen, wat voldoende is gelet op het vastgestelde minimumbedrag van € 1,8 miljoen.

Naast de algemene reserve bestaat het begrote eigen vermogen onder meer uit de Bestemmingsreserve Onderzoeksopdrachten (€ 5,4 miljoen), de Bestemmingsreserve MediRund (€ 3,3 miljoen) en de Bestemmingsreserve KoeMonitor (€ 1,9 miljoen).

BESTEMMINGSRESERVES KOEMONITOR EN MEDIRUND

Deze bestemmingsreserves zijn gevormd ter dekking van de verwachte extra lasten na ingebruikname van een nieuw dataplatform en nieuwe applicaties (vanaf tweede helft 2025).

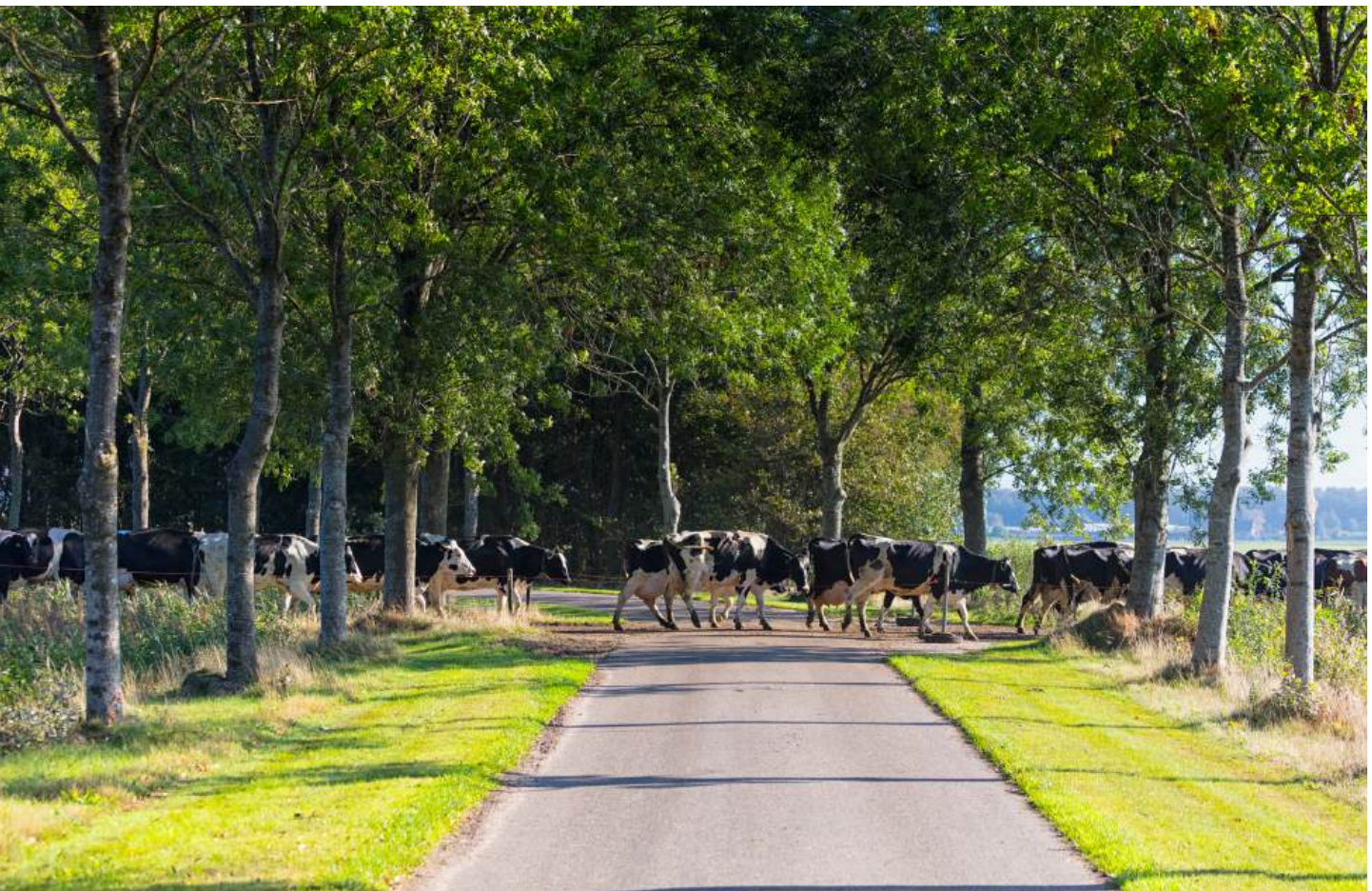
Voor KoeMonitor zijn de positieve saldi van baten en lasten vanaf 2020 aan de bestemmingsreserve toegevoegd, met daar bovenop € 535k ten laste van de algemene begroting van ZuivelNL in 2021/2022. Voor MediRund is ten laste van de rekening van baten en lasten 2022/2023 in totaal € 4 miljoen toegevoegd aan de bestemmingsreserve.

Recent zijn de gedetailleerde projectbegrotingen voor de nieuwe systemen vastgesteld. De verwachting is nu dat de totale investering en de operationele lasten na ingebruikname aanzienlijk lager zullen zijn dan eerder voorzien. In dit stadium acht het bestuur het verantwoord om de Bestemmingsreserve MediRund met € 500k te verlagen ten gunste van de algemene reserve, alsmede de toevoeging van € 535k aan de Bestemmingsreserve KoeMonitor van 2021/2022 terug te draaien, eveneens ten gunste van de algemene reserve.

DETAILINFORMATIE BEGROTING 2025

ZuivelNL zet de contributie die door melkveehouders wordt opgebracht alleen in voor activiteiten die verband houden met de levering van melk en die in elk geval ten goede komen aan de melkveehouder. In de detailinformatie van de begroting 2025 worden de onderwerpen toegelicht. Per lastenpost wordt aangegeven voor wie de activiteit wordt uitgevoerd en in hoeverre de post gerelateerd is aan de levering van melk.

Bekijk de detailinformatie van de begroting 2025

ZuivelNL

Benoordenhoutseweg 46
2596 BC Den Haag

KvK 59667222

info@zuivelnl.org
www.zuivelnl.org

